ASIANTUNTIJALAUSUNTO: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE SAIRAUSVAKUUTUSLAIN 2 JA 3 LUVUN MUUTTAMISESTA

Jukka Kärkkäinen

Eduskunta, sote-valiokunta

11.11.2022

ASIANTUNTIJAN TAUSTAA

- Johtajaylilääkäri (vs) ja psykiatrian johtaja, Satakunnan sairaanhoitopiiri
- Niuvanniemen ja Vanhan Vaasan sairaaloiden johtokuntien pj (STM – THL)
- Vankiterveydenhuollon johtokunnan pj (THL)
- Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) valtuuston ja hallituksen jäsen
- Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan (SAMU) jäsen
- Hallitustehtävät järjestöissä: Suomen Psykiatriyhdistys, Suomen Mielenterveys MIELI ry, Lounais-Suomen Syöpäyhdistys, World Federation of Mental Health (WFMH, Regional Vice President Europe)
- Yksityisesti konsultaatioita, luentoja, potilasvastaanottoja, puheenvuoroja
- Aikaisemmin kliinisiä, hallinnon, johtamisen, kehittämisen, ohjauksen ja valvonnan asiantuntijatehtäviä kunnissa, kuntayhtymissä ja valtiolla, yhteensä yli 40 vuotta
- Koulutukset: LT, OTK, psykiatrian erikoislääkäri, hallinnon erityispätevyys, JET

”Minua kiinnostaa sote-palvelujärjestelmän kehittäminen sekä miten erilaiset yhteiskunnalliset ilmiöt vaikuttavat väestön mielenterveyteen ja mielenterveyshäiriöihin sairastumiseen.”

NÄKÖKULMAT

- Potilas
- Terveydenhuoltojärjestelmä
- Lääkärit
- Yksityiset terveyspalveluyritykset
- Millaisen viestin ehdotuksen mukainen päätös välittäisi?

SELVITYKSIÄ JA ARVIOINTEJA VAIKUTUKSISTA

- Yksityisten terveyspalvelujen käyttöön
- Potilaan valinnan mahdollisuuksiin
- Kohdentuminen ja vaikutukset eri väestöryhmille
- Yksityisten sairauskuluvakuutusten kysyntään
- Julkisen terveydenhuollon kysyntään

NÄKÖKULMA - MIELENTERVEYSPOTILAAT

- Esitys: Erityistaksan soveltaminen psykiatrian erikoislääkärin antamaan hoitoon sekä korvausten säilyttäminen mielenterveyspotilaille määrätyissä tutkimuksissa ja hoidoissa.
- Korvausten säilyttäminen merkitsee tukea erityisesti keskituloisille ja varakkaammille mielenterveyspotilaille, joilla on mahdollisuus itse maksaa huomattava osa lääkäripalkkiosta sekä mahdollisista tutkimuksista ja hoidoista. Toistuvien käyntien korvaukset, voivat olla merkityksellisiä myös vähävaraisille.
- Korvaustason alhaisuuden vuoksi eriarvoisuutta vähentävä merkitys jää hyvin vähäiseksi.
- Mielenterveyspotilaiden taloudellinen toimeentulo on heikompi kuin väestössä keskimäärin.

JOHTOPÄÄTÖKSET (1)

- Tärkeä kehittää ja parantaa koko julkisen terveydenhuoltojärjestelmän toimintakykyä painottaen erityisesti perustason palvelujen vahvistamista.
- Terveydenhuoltojärjestelmän monikanavaisuus aiheuttaa epätasa-arvoisuutta väestöryhmien välille.
- Yksityisen terveydenhuollon merkitys erityisesti julkisen oman palvelutuotannon täydentäjänä.
- Yksityisen terveydenhuollon korvauksilla on vähäinen merkitys sosioekonomisten erojen tasaajana.
- Huom. mielenterveyspotilailla yksityisten palvelujen käytön toistuvuus vrt. muut erikoisalat. Tämän potilasryhmän priorisointi korvausten saajana?

JOHTOPÄÄTÖKSET (2)

- Lääkärien hakeutumiseen julkiseen järjestelmään korvauksilla ei ole merkittävää vaikutusta.
- Siirretään ehdotettu sv-lain muutos myöhemmin käsiteltäväksi osaksi monikanavarahoitusselvityksen jatkotyötä.
- Peruste: Hyvinvointialueiden aloittaessa on tärkeä välttää kaikkia muutosriskejä, joita voivat aiheuttaa myös terveydenhuoltojärjestelmän osalohkoihin tehtävät muutokset. Ensi vuonna keskeistä hallinnon rakenteellisen muutoksen läpivienti ja terveydenhuollon toiminnan alkuun saattaminen mahdollisimman häiriöttömästi.
- Huomattava on, että työterveyshuolto ja opiskeluterveydenhuolto (YTHS) jatkavat edelleen omina järjestelminään.

KIITOS MIELENKIINNOSTANNE!

Jukka Kärkkäinen

jukka.karkkainen@satasairaala.fi

puh. 044 707 4564